

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid
Arnljotskolan i Östersunds kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Arnljotskolan* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Arnljotskolan* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i *flera delar* skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med sin personal utveckla ett målinriktat och långsiktigt jämställdhetsarbete för att säkerställa att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma möjligheter att lära och utvecklas.

Undervisning

Undervisningen främjar *i hög utsträckning* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar *i hög utsträckning* för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges *i hög utsträckning*.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **16 augusti 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr–2023:5772) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Arnljotskolan leder och styr *i flera delar* skolans utveckling, men ett utvecklingsområde finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn regelbundet och systematiskt följer upp och analyserar skolans kunskapsresultat och hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Vidare visar granskningen att rektorn organiserar verksamheten så att lärarna har förutsättningar att samverka, samarbeta och utveckla sin lärarkompetens. På skolan bedrivs ett jämställdhetsarbete men rektorn saknar systematik och strategi för det arbetet.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer och dokumentstudier.

Rektorns uppföljning och analys av resultat och undervisningens genomförande

Granskningen visar att rektorn regelbundet och systematiskt följer upp och analyserar skolans kunskapsresultat, undervisningen samt hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Av intervjuer och dokumentstudier av Arnljotskolans verksamhetsplan 2022-2023 framgår att rektorn följer upp elevernas kunskapsresultat genom att samla in sammanställningar på klassnivå, som lärarna tar fram två gånger per läsår. Sammanställningarna följer en given struktur och innehåller uppföljningar av elevernas kunskapsresultat, värdegrundsarbetet, trygghet och studiero. De innehåller även lärarnas analyser av elevernas kunskapsresultat och förutsättningar för undervisningen samt identifierade utvecklingsområden och förslag till åtgärder för att utveckla elevernas kunskaper. En ytterligare aktivitet består av återkommande klasskonferenser som organiseras av elevhälsoteamet. Vid dessa konferenser deltar rektorn, specialpedagogen, kuratorn, psykologen, skolsköterskan och lärarna. Samtliga deltagare har vid dessa konferenser möjlighet att lyfta och diskutera frågor kring eleverna utifrån individ- och gruppnivå. Därutöver genomför rektorn vissa klassrumsbesök i syfte att följa upp och analysera undervisningens genomförande. För

specifik uppföljning av värdegrundsarbetet följer rektorn bland annat ett schemalagt arbete som kallas "värdegrund" och som fritidspedagogerna driver. Rektorn följer även upp det arbete som skolans "trygghetsgrupp" genomför. Trygghetsgruppen består av lärare och fritidspedagoger som arbetar med värdegrundsfrågor samt förebyggande och främjande insatser för att skapa trygghet på skolan.

Granskningen visar även att rektorn fattar beslut om hur resurser ska fördelas samt vidtar åtgärder för att möta skolans behov. Av intervjuer framgår att rektorn tillsammans med personal prioriterar särskilda mål och områden som samtlig personal på skolan ska arbeta mot. Dessa prioriteringar genomförs mot bakgrund av skolans samlade uppföljningar och analyser. Dessa mål innefattar bland annat att skapa effektiva team, öka måluppfyllelsen i vissa ämnen samt förbättra förmågan bland lärarna att anpassa undervisningen efter elevernas behov. Av Skolenkäten 2023¹ framgår att skolans undervisande lärare gett värdet 9,1 på frågor som rör rektorns uppföljning, jämfört med snittet för samtliga undervisande lärare i grundskola i den aktuella enkätomgången, som var 7,7.

Rektorns organisering av det pedagogiska arbetet

Granskningen visar att rektorn skapar förutsättningar för lärarna att samverka och utveckla sin pedagogiska kompetens. Från intervjuer med rektorn och lärare framgår att lärarna ges möjlighet att avsätta två timmar tillsammans per vecka för samverkan i "lärandemöten". Skolans förstelärare organiserar lärandemötena och dess innehåll varierar över läsåret. Därutöver har lärarna studiedagar under loven samt klasskonferenser och möten med elevhälsoteamet (EHT). Vid dessa tillfällen får lärarna stöd, råd och handledning kring planering och genomförande av undervisningen. Vidare pågår ett arbete med att skapa effektiva team på skolan som syftar till att lärarna ska få förbättrade förutsättningar att arbeta mot gemensamma mål och ge stöd åt elever. Insatserna innebär ett lärande i kollegiet och ger enskilda lärare insikter de kan ta med sig in i sin undervisning. Av Skolenkäten 2023 framgår att skolans undervisande lärare gett värdet 8,3 på frågor som rör samverkan, jämfört med snittet för samtliga undervisande lärare i den aktuella enkätomgången, som var 6,6.

Granskningen visar vidare att det finns en tydlig organisation på skolan, med bestämda roller och uppdrag för personalen. Av intervjuer och dokumentstudier av "Arnljotskolans plan för systematiskt kvalitetsarbete 2023-2024" framgår att den

¹ Skolinspektionen genomför Skolenkäten som en del av granskningen av skolverksamheten i landet. Enkäten riktar sig till elever, vårdnadshavare och pedagogisk personal och genomförs löpande med en tvåårsfrekvens för alla skolor. För alla frågor i enkäten beräknas ett snitt för referensgruppen. Skalan är 1- 10 där ett högt indexvärde indikerar en positiv uppfattning.

ny tillsatta rektorn tagit över ledningen av verksamheten på ett sätt som underlättar för skolans lärare att tillämpa och vidareutveckla etablerade arbets- och förhållningssätt. Ett exempel är frånvarohanteringen, där rektorn tillsammans med personalen arbetar för att tydliggöra ansvar för denna hantering samt för att utveckla en systematik kring uppföljningen av frånvaron.

Granskningen visar också att rektorn ger alla nyanställda en introduktion till skolan och hur verksamheten fungerar. Av intervjuer med rektorn och lärarna framkommer att nyanställda får en planerad introduktion och tilldelas en mentor. Mentorn är någon i personalen som har till uppgift att se till att den nyanställda ska känna sig trygg och veta vem hen ska vända sig till för frågor och stöd. Den personal som ansvarar för att hitta vikarier ger därutöver vikarierande lärare en genomgång av skolan. Av Skolenkäten 2023 framgår att skolans undervisande lärare gett värdet 8,3 på frågor som rör pedagogiskt ledarskap, jämfört med snittet för samtliga undervisande lärare i grundskola i den aktuella enkätomgången, som var 7,2.

Skolans arbete med jämställdhet

Granskningen visar att flera av lärarna bedriver ett jämställdhetsarbete på skolan, men att rektorn saknar systematik och en strategi för det arbetet. I intervjuer framkommer att det finns en allmän medvetenhet och ett förhållningssätt bland personalen som genomsyras av jämställdhetsfrågor. En sådan medvetenhet tar sig uttryck i olika diskussioner mellan lärare, fritidspedagoger och elever. Diskussionerna handlar om alla människors lika värde och att alla ska behandlas lika oavsett kön. Det finns dock lärare som påpekar att medvetandegraden kring jämställdhet är olika hög bland kollegor och att lärarna inte pratar med eleverna särskilt ofta om frågor kopplat till jämställdhet. Vissa lärare uppger att jämställdhetsfrågor berörs på ett bra och självklart sätt i nya läromedel samt att lärarna använt ett material som heter "Stopp min kropp" för att samtala med eleverna om gränssättning. I "Arnljotsskolans plan för systematiskt kvalitetsarbete 2023-2024" framgår vidare att rektorn till viss del följer upp kunskapsresultat och upplevelse av trygghet och studiero utifrån kön. Rektorn uppger dock att det inte finns några specifika mål för ett jämställdhetsarbete på skolan. Rektorn har heller inte diskuterat med sin personal om hur pojkar och flickor bemöts och bedöms i skolan.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med sin personal utveckla ett målinriktat och långsiktigt jämställdhetsarbete för att säkerställa att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma möjligheter att lära och utvecklas.

Granskningen visar att det på skolan bedrivs ett visst arbete utifrån ett jämställdhetsperspektiv, men det bedrivs inte ett målinriktat och långsiktigt jämställdhetsarbete som leds av rektorn och som syftar till att alla elever, oavsett könstillhörighet, har samma möjligheter att lära och utvecklas.

Av läroplanen framgår att skolan aktivt och medvetet ska främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att motverka könsmönster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem, bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans, samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen, med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet. Rektorn har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.² Rektorn har också, från den 1 juli 2022, ett särskilt ansvar för att utbildningen och undervisningen präglas av ett jämställdhetsperspektiv.³

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att utveckla ett målinriktat arbete på skolan för att främja jämställdhet så att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma möjligheter att lära och utvecklas. Rektorn behöver verka för att alla lärare har en medvetenhet om hur flickors och pojkars förutsättningar i skolan möjliggör eller begränsar dem att nå utbildningens mål. Rektorn kan exempelvis följa upp hur lärarna arbetar med jämställdhetsfrågor eller utforma gemensamma strategier med lärarna för hur jämställdhet kan integreras i undervisningen. Rektorn behöver försäkra sig om att lärare och övrig personal på skolan verkar för att jämställdhetsperspektivet genomsyrar skolans undervisning och arbete.

² Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22), 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.8 Rektorns ansvar

³ Förordning (SKOLFS 2021:5) om ändring i förordningen om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar *i hög utsträckning* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att lärarna bedriver en undervisning som är tydligt strukturerad och i stor omfattning innehåller såväl variation som aktivt lärarstöd. Vidare utformar lärarna undervisningen på ett sätt som både stimulerar och utmanar eleverna samtidigt som de anpassar undervisningen till elevernas olika behov och förutsättningar. Granskningen visar även att lärarna på flera olika sätt gör eleverna delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande genom att elevernas synpunkter beaktas i planeringen samt genom att eleverna ges utrymme för reflektion över sitt lärande.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer och observationer.

Struktur, variation och aktivt lärarstöd

Granskningen visar att lärarna bedriver en undervisning som är strukturerad. Av lektionsobservationer och intervjuer framgår det att lärarna skapar struktur i undervisningen genom tydliga inledningar, genomgångar och avslut. Lärarna inleder vanligtvis lektionerna med att berätta om lektionens syfte och mål, vad eleverna ska träna på och hur lektionen och skoldagen kommer att se ut. Lärarna ger även exempel på hur de samplanerar undervisningen för att skapa tydlighet och struktur för eleverna, samt hur de använder sig av en gemensam metodik i klassrummen för att skapa studiero under lektionerna.

Granskningen visar vidare att undervisningen är varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd till eleverna. I intervjuer och observationer framkommer att lärarna erbjuder eleverna en stor variation i undervisningen i både teoretiska och praktiska ämnen. I de teoretiska ämnena visar sig variationen i en växling mellan att läsa, skriva, rita, diskutera och svara på frågor muntligt och skriftligt, i såväl analog som digital form. I idrott och hälsa visar sig variationen i ett flertal olika fysiska moment som erbjuder olika slags utmaningar och stimulans. Lärarna berättar också att de varierar och

balanserar arbetssätt och arbetsuppgifter beroende på elevgruppens storlek, sammansättning, ämnen och arbetsområden. Vidare ger lärarna ett aktivt lärarstöd till eleverna så att de kommer igång med sitt skolarbete och behåller sitt engagemang. Lärarna eftersträvar exempelvis att lära känna eleverna på individnivå för att elevernas behov och förutsättningar ska bli tydliga och kunna fungera som utgångspunkt för undervisningen. I undervisningen testar lärarna olika arbetssätt för att se vad som fungerar för respektive elev, och går runt till samtliga elever för att kunna identifiera vilka elever som behöver mer stöd. Såväl observationer som intervjuer med eleverna visar att undervisningen görs begriplig av lärarna och att eleverna får det lärarstöd de behöver för att lära och utvecklas.

Stimulans och utmaningar utifrån elevernas behov och förutsättningar

Granskningen visar att lärarna bedriver en undervisning som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. Av observationer och intervjuer framgår att lärarna stärker elevernas självförtroende och motivation genom att visa på elevers framgång samt genom att bekräfta och ge beröm för elevernas ansträngningar och resultat. I undervisningen arbetar lärarna med att skapa starka relationer till eleverna genom ett lugnt och tryggt bemötande samt genom uppmuntrande och tydlig kommunikation. Lärarna signalerar höga förväntningar på eleverna, dels genom att ställa krav på ett beteende som främjar ordning och lugn, dels genom att ge eleverna utmanande uppgifter.

Granskningen visar vidare lärarna utövar en undervisning som är stimulerande och anpassad till enskilda elevers behov och förutsättningar. Av observationer och intervjuer framkommer att lärarna ger eleverna tillgång till läromedel som innehåller uppgifter med olika svårighetsgrader, vilket möjliggör en nivåanpassad undervisning. Lärarna anpassar även undervisningen genom att ge extrauppgifter till de elever som blir klara snabbt, eller att utifrån en och samma uppgift justera så att utförandet av uppgiften ställer högre eller lägre krav på prestation beroende på elevens kunskapsnivå. Ytterligare anpassningar innefattar att eleverna kan få särskilt bildstöd för en uppgift, eller att eleverna får möjlighet att få en text uppläst. Det förekommer även att en elev kan få rita istället för att skriva en uppgift om hen har svårt att uttrycka sig i skrift. För de elever som kommit längre i sin kunskapsutveckling finns en särskild metod på skolan som lärarna använder sig av i vissa ämnen. Metoden heter "Att skriva sig till läsning" och är särskilt fokuserad på språkstruktur. I de fall lärarna har svårigheter att anpassa sitt stöd tar de hjälp av elevhälsan som kan bidra med att kartlägga elevers svårigheter och därefter precisera förslag till hur undervisningen kan anpassas. Lärarna och representanter från elevhälsan uppger att de elever som är svårast att stimulera och utmana är de som kommit långt i sin kunskapsutveckling. En

annan utmaning är att det varit personalomsättning i elevhälsan, vilket enligt vissa lärare medför att det kan ta lång tid att få stöd från elevhälsan.

Elevers delaktighet i sitt eget lärande och i undervisningen

Granskningen visar att lärarna gör eleverna delaktiga i sitt eget lärande. Av intervjuer framgår att lärarna stimulerar eleverna att reflektera och ta ansvar över sitt eget lärande genom olika inslag i undervisningen. Exempelvis skriver eleverna tillsammans ett veckobrev om den gångna veckans undervisning, som skolan därefter kommunicerar med elevernas vårdnadshavare. Vidare ägnar lärarna och eleverna på fredagar tid åt frågesport med frågor kopplade till vad eleverna lärt sig under veckan. Eleverna kan vidare få läsa samma kapitel i en bok ett flertal gånger och därefter ombedjas att reflektera över lärandets progression och hur de lär sig på bästa sätt. En lärare berättar hur hen, medan eleverna arbetar med olika uppgifter, går runt och påtalar för olika elever vad de lärt sig och att de nu använder sig av denna kunskap.

Granskningen visar vidare att lärarna gör eleverna delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen. Lärarna uppger till exempel att de ibland stämmer av med eleverna inför att ett nytt arbetsområde påbörjas. De samtalar då med eleverna om hur eleverna vill ta sig an nya uppgifter och vad de vill lära sig. En lärare säger att det är viktigt att fånga upp vad eleverna är nyfikna på och försöka koppla deras nyfikenhet till kraven på lektionernas innehåll. En annan lärare berättar att det kan vara svårt att involvera eleverna på ett direkt sätt i planeringen av undervisningen på grund av elevernas låga ålder, men att det ändå går att justera undervisningens upplägg utifrån vad eleverna visar intresse för. Vidare ger lärarna möjligheter för eleverna att utvärdera undervisningens innehåll genom att dagligen fråga eleverna vad de tycker om undervisningen och vad de lärt sig. En lärare berättar att hen genomför "Check Point" vilket innebär att eleverna får reflektera över undervisningens innehåll innan de går på rast. Det finns även lärare som berättar att de brukar fråga eleverna vad de tycker om undervisningen och vad som varit lätt och svårt. Lärarna säger vidare att de försöker ge eleverna möjlighet att uttrycka hur de upplever olika saker och vad de tycker. Eleverna själva berättar att de får vara med och bestämma och ge uttryck för vad de tycker om undervisningen. Sådant inflytande förekommer till exempel genom användandet av skolans egna påhittade begrepp "pax" och "blim", där begreppet "pax" indikerar att eleverna vill göra något i högre utsträckning och "blim" indikerar att de vill göra något i lägre utsträckning.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar *i hög utsträckning* för att utbildningen ska präglas av studiero och trygghet så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att lärarna bedriver ett samlat arbete med att skapa studiero som eleverna deltar i och som ger eleverna möjlighet att ägna sig åt de uppgifter som läraren har planerat utan att bli störda. Lärarna har ett välutvecklat arbete för att skapa och upprätthålla en lugn studiemiljö. Granskningen visar även att det på skolan pågår ett strukturerat arbete med att skapa och upprätthålla en trygg skolmiljö, där elevernas uppfattning om tryggheten i skolan följs upp regelbundet.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer, observationer och dokumentstudier.

Det samlade arbetet med att skapa studiero

Granskningen visar att det finns ett samlat arbete kring studiero och att de strategier som lärarna använder sig av för att skapa studiero gör att eleverna kan arbeta utan att bli störda. Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att lärarna använder sig av en gemensam metod som involverar de två ovan nämnda begreppen pax och blim för att skapa studiero. Pax står för vad lärarna och eleverna vill se mer av och vad de betraktar som ett önskvärt beteende. I metoden använder pedagogerna bland annat munspel när lärarna vill få barnens uppmärksamhet och uppnå arbetsro. Metoden innehåller även en vägledning för hur eleverna kan anpassa sina rösters ljudnivå till olika situationer. Lärarna uppger att de har goda förutsättningar att diskutera frågor som rör studiero med varandra och att skolan arbetat mycket med såväl pax och blim som med kollegialt lärande och ett strukturerat arbetssätt för att främja studieron. Lärarna berättar vidare att eleverna är mycket delaktiga i arbetet med att skapa studiero, dels genom att de är aktiva i arbetet med pax och blim, dels att de själva är med och anger vilka förutsättningar som krävs för god studiero.

Granskningen visar vidare att lärarna vidtar de åtgärder som behövs för att skapa en lugn studiemiljö. Av observationer och information från rektorn inför skolbesöket

framgår att de strategier och förhållningssätt kring studiero som beskrivs i intervjuer omsätts i praktiken för att skapa och upprätthålla ordning och studiero under lektionerna. Lärarna uppvisar exempelvis ett tydligt ledarskap i klassrummet genom att de ger tydliga instruktioner till eleverna och fångar upp de elever som visar tecken på att tappa engagemang. Lärarna visar vidare att de har goda relationer till eleverna vilket kännetecknas av att lärarna och eleverna lyssnar till varandra och att lärarna är positiva, uppmuntrande och förväntar sig av eleverna att de ska klara att utföra sina uppgifter. Enligt "Arnljotsskolans plan för systematiskt kvalitetsarbete 2023-2024" visar en aktuell kartläggning att skolan har bäst resultat gällande studiero i Östersunds kommun. Av Skolenkäten 2023 framgår det att skolans undervisande lärare gett värdet 7,1 på frågor som rör studiero, jämfört med snittet för samtliga undervisande lärare i grundskola i den aktuella enkätomgången, som var 7.2. Vårdnadshavarna för eleverna i Arnljotsskolans grundskola gav i sin tur värdet 6,8 på frågor som rör studiero, jämfört med snittet för samtliga medverkande vårdnadshavare i grundskola för den aktuella enkätgenomgången, som var 5,6.

Det samlade arbetet med att skapa trygghet

Granskningen visar att rektorn och personalen bedriver ett medvetet arbete för att utbildningen ska präglas av trygghet. Av intervjuer, observationer och information från rektorn framgår att elevernas upplevelser av trygghet kartläggs i samband med återkommande elevenkäter, utvecklingssamtal och genomförande av sociogram som handlar om elevernas sociala samspel med andra elever. De senaste kartläggningarna visar att eleverna upplever deras trygghet på skolan som god. Skolans trygghetsgrupp anordnar trygghetsvandringar två gånger per termin där potentiellt otrygga situationer och platser identifieras, såsom korridorer, klassrum, duschar eller delar av skolgården. Resultatet från trygghetsvandringarna ligger till grund för planering och genomförande av trygghetsfrämjande åtgärder, såsom att göra platser i skolan och på skolgården mer trygga. På skolan finns även en likabehandlingsgrupp som består av rektorn, specialpedagogen och kuratorn. Gruppen arbetar specifikt med frågor som rör arbetet med trygghet, kränkningar och sociogram. Skolans personal har gemensamma förhållningssätt när det kommer till arbetet med att skapa trygghet. I händelse av otrygghet eller kränkning har skolan en tydlig process för hur sådana fall ska hanteras. Personalen kontakter då elevens vårdnadshavare och anmäler händelsen i skolans digitala system, varpå en rapport går vidare till rektorn som i sin tur delegerar till en speciallärare eller specialpedagog att utreda, dokumentera och hantera händelsen vidare. Många vuxna är närvarande vid raster och det finns alltid minst en vuxen som är närvarande i samband med övergångar mellan olika lektioner. Det finns även planerade rastaktiviteter så att det ska finnas aktiviteter för samtliga elever. På skolan

finns vidare så kallade löpare som rör sig mellan olika områden på skolan och hjälper till där det behövs.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömningar och omdömen ges i *hög utsträckning*.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn analyserar och följer upp lärarnas bedömningar och omdömen. Vidare skapar rektorn förutsättningar för lärarna att använda olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar och för att kvalitetssäkra sina bedömningar och omdömen. Bland annat ger rektorn lärarna tillräckliga förutsättningar för att de regelbundet ska kunna samverka med varandra när de gör sina bedömningar.

Rektorns analys av bedömningar och omdömen i syfte att säkra likvärdighet

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar lärarnas bedömningar och omdömen i olika ämnen och årskurser. Av intervjuer med rektorn och lärare framgår att den tidigare rektorn gjort genomgripande analyser av lärarnas bedömningar och omdömen och att den nya rektorn kommer att upprätthålla och vidareutveckla detta arbete. Rektorn uppger som exempel att han kommer gå igenom elevernas kunskapsresultat och jämföra dessa med tidigare läsårs resultat för att kunna identifiera potentiella mönster och trender i lärarnas bedömningar och omdömen. Vidare berättar rektorn att han genom att följa elevgrupper och förändringar i resultat över tid kan undersöka om lärare ställer samma krav på elever och om de gör likvärdiga bedömningar av elevernas prestationer. Rektorn för även vissa diskussioner med lärarna kring omdömen och betyg. Sådana samtal kan exempelvis handla om lärarnas svårigheter kopplat till att skriva omdömen. I "Arnljotskolans plan för systematiskt kvalitetsarbete 2023-2024" presenteras elevernas kunskapsresultat i årskurserna 1–3. I de ämnen där måluppfyllelsen är lägst ges fördjupande förklaringar till orsakerna bakom de låga resultaten, såsom att vissa lärare kan ha svårt att veta hur de ska stödja elevernas kunskapsutveckling och att det finns lärare som upplever sig sakna förutsättningar och kunskap för att organisera extra anpassningar.

Kvalitetssäkring av bedömningar och omdömen

Granskningen visar att rektorn ger lärarna förutsättningar att använda olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar och för att kvalitetssäkra sina bedömningar och omdömen. Av intervjuer med rektorn och med lärare, samt av information från rektorn framgår att lärarna använder Skolverkets bedömningsstöd när de bedömer elevernas prestationer. Det framgår vidare att lärarna samplanerar och sambedömer årskursvis samt att specialpedagog och speciallärare är behjälpliga vid svårare bedömningar. Nya lärare får tillgång till en mentor som ger stöd och som de kan göra bedömningar tillsammans med. Vid bedömning av nationella prov avsätts tid för lärarna att arbeta med sambedömning och vid dessa tillfällen medverkar alltid speciallärare eller specialpedagog och ibland förstelärare. Lärarna uppger att de arbetar med formativa och summativa bedömningar och att de använder Excel samt en digital plattform för att samla sina omdömen. Dessa digitala verktyg gör det lättare för lärarna att identifiera avvikelser och progression över tid, samt underlättar överföring av underlag till efterkommande årskurser och lärare.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Caroline Engskär, beslutsfattare.

Föredragande i ärendet har varit utredare Robert Kihlberg. I den slutgiltiga handläggningen av ärendet har även utredare Marcus Rönnegård medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer, varav en med elever i årskurs 2 och den andra med elever i årskurs 3.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektorn.
- Dokumentstudier. De dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 17–18 oktober 2023 samt genomförde en intervju digitalt den 19 oktober 2023. Besöket genomfördes av Marcus Rönnegard och Robert Kihlberg. Granskningen omfattar årskurserna 1–3.

Fakta om skolan

Arnljotskolan är en grundskola med förskoleklass och årskurserna 1–3. Läsåret 2023/24 har skolan totalt 153 elever som går i årskurserna 1–3. Eleverna är organiserade i två parallellklasser i årskurserna 1 och 3, samt tre parallellklasser i årskurs 2. Skolans ledning utgörs av en ledningsgrupp som består av rektor, förstelärare, specialpedagog och representanter från fritidshemmen. Rektorn tillträdde sin tjänst på Arnljotskolan den 15 augusti 2023. Skolan har tre förstelärare en speciallärare tillika lärare i svenska som andraspråk, och en specialpedagog. Stöd som inte organiseras i skolans egen organisation men som finns att tillgå för skolans personal är en skoladministratör som arbetar 50 procent av en heltidstjänst, samt kompetenserna psykolog, kurator och skolsköterska från kommunens centrala elevhälsa. Elevhälsoteamet på Arnljotskolan består av rektor, specialpedagog, kurator, psykolog och skolsköterska.

Måluppfyllelse och resultat

Av huvudmannens redogörelse av kunskapsresultaten för läsåret 2022/2023 framgår att majoriteten av flickorna och pojkarna i årskurs 1 uppnådde kriterierna för bedömning av godtagbara kunskaper gällande läsförståelse. I årskurs 3 uppnådde de majoriteten av eleverna kriterierna för bedömning av godtagbara kunskaper gällande matematik, natur- och samhällsorienterande ämnen och svenska. I ämnet svenska som andraspråk uppnådde samtliga flickor och tre av fyra pojkar kriterierna för bedömning av godtagbara kunskaper.